

PREEKSCHETS VANUIT EEN PROTESTANTSE INVALSHOEK

Teksten: Genesis 2, 4 - 25

Auteur: Ds. Jacob Korf

Ds. Jacob Korf leeft face2face met Bernard Derksen. Is geboren op 28 oktober A.D. 1950 en emeritus predikant van de Protestantse Gemeente 's-Gravenhage. Hij woont in Den Haag en is tijdelijk werkzaam bij de Leidse Binnenstadsgemeente.

Marriageweek 2018

Thema: Liefde is mens zijn, Face2face

Voor wie het eigen leven, samenleven, nog eens wil (be-) proeven, die leze het Bijbelse oerverhaal van de mens: Adam en Eva.
Je kunt dit beeld van de mens aantrekken als een jas, zo je wilt, je er wat van aantrekken.
De mens. Wie is hij? Wat betekent hij?

Lezing van het eerste Bijbelboek Genesis, hoofdstuk 2, 4 – 25.
Er is gebruik gemaakt van vertaling van de 'Naardense Bijbel'.
Voor de tekst, zie internet: 'Naardense Bijbel'

Aantekeningen bij de tekst:

Vers 4 – 6

'Hoe is God?'

'Ten dage dat de ENE, God, aardland en hemelen maakte.'

'Maken, scheppen': er zijn al dingen, dan ga je plaats maken want er moeten mensen leven.

God? Een 'god' is alles wat je als mens met een hoofdletter schrijft.

Welke god wordt hier bedoeld?

De ENE, God; de HEER, God of de NAAM. In het Hebreeuws vier letters JHWH, van het werkwoord 'zijn'. Voorgesteld aan Mozes (Exodus 3): 'Ik zal bij jou zijn, maar op mijn manier!'

Vers 7:

'Wat is de mens?'

De *adam*, - mens, geboetseerd uit *adama*, - rode grond, stof van de aarde.

Dat wil zeggen: 'jij, mens, bent stof!' Dat is jouw kwaliteit, je broosheid.

Die broosheid komt uit in: 'en blaast in zijn neusgaten ademhaling van leven'.

Dus: zonder God, die leven wekt, is de aarde dor en de mens dood.

Vers 8:

'Waar is de mens?'

-In: 'Een hof te Eden, - *verrukking, liefelijkheid*.

Dat is waar het goed toeven is, dat kan ook hier en nu zijn.

Met tuin wordt in de Bijbel bedoeld 'Israël', proeftuin van de menselijkheid.

Vers 9:

Wat staat er in het midden van die 'tuin'? Twee aparte bomen:

'boom des levens' en 'boom der kennis van goed en kwaad'.

-De eerste boom wordt vergeleken met de 'onderwijzing' of Tora, de vijf boeken aan het begin van de Bijbel. Hét grote verhaal in de Bijbel is dat van de Exodus: de Joodse slaven die opstaan uit de slavernij en op weg gaan naar beloofd land, door water en woestijn heen.

Dus in het midden van de 'tuin': 'het verhaal vanuit de chaos naar het perspectief'.

-De tweede boom, is die van de kennis van goed en kwaad, dus van álles.

Dat 'alles' kan alleen God de Heer aan. Jij niet. Jij hebt dat niet in je vingers.

Mens, ken je grenzen! Als jij je dát realiseert zal het de aarde goed gaan, anders niet.

Vers 10 – 17:

'Wat heeft de mens te doen?'

Bij de bronnen blijven.

Vier rivieren ontspringen uit die 'tuin'.

Het 'goede van het leven' stroomt vanuit Israël de wereld in.

In die tuin de mens om de aarde te 'dienen' en haar te 'bewaken' of 'bewaren', zodat er geleefd kan worden. De mens als Gods rentmeester.

Vers 18-20:

'Niet goed is het dat de mens hier alléén is'.

'Goed', dat wil zeggen: 'goed om iets te doen'.

"Alleen' wil zeggen, de mens is alléén niet functioneel voor de aarde.

'Ik maak voor hem een hulp als zijn tegenover': een tweezamenheid tegenover de eenzaamheid, een hulp, die ieder mens, hoe ook geaard, nodig heeft om er te zijn. De één is een 'hulp tegenover' voor de ander. Dus het gaat er niet om dat de één hulpje is van de ander, maar dat de een opstaat omdat hij of zij wat te bieden heeft voor de ander en vice versa, samen onderweg naar het goede leven.

Vers 21 - 23:

De mens die inslaapt. Een diepe slaap. Doodsslaap.

De oude adam, de eenzame, eenzijdige, sterft.

Een nieuw adam, als medemens, staat op.

'DE ENE, God, neemt één van zijn zijden'.

'Zijde' wordt 34 keer in de Bijbel gebruikt voor de "Ark van het Verbond", teken van Gods presentie.

(Zie: Exodus 25)

Dus die 'hulp tegenover' als 'zijde' raakt aan God de Heer zelf.

Met andere woorden: ik, mens, ben God niet, dat ben jij niet, maar als wij elkaar wederzijds 'goed' doen, zodat elk oplucht, dan raak je aan de aanwezigheid van God de Heer.

Dan, een kreet van verrukking en herkenning.

De mens geeft de wederhelft de eigen naam.

Jij en ik zijn op elkaar aangelegd, dat hoor je in de namen *iesj*, - man en *isja*, -vrouw.

Vers 24 – 25:

Ik kan pas als 'hulp tegenover' functioneren als ik mij richt naar de ander, dat je daarin niet belemmerd moet worden door allerlei knellende bindingen.

'Zij waren, zij tweeën, ongekleeft' of 'naakt': dat wil zeggen dat jij en ik in het volste vertrouwen met elkaar leven, dat ik kwetsbaar ben en zonder jou als 'hulp' niet voluit kan leven.

Eigenlijk dienen we nu verder te lezen in hoofdstuk 3.

Daar gaat het om de pijnlijke vraag die een mens kan stellen.

Hoe komt het dat de wereld is zoals ze is?

Waarom is het niet goed?

Hoe kunnen we toch verder komen in deze wereld?

Om verder te lezen:

- *Nog dichterbij Genesis, Karel Deurloo.*
- *Verhalen over het begin, Ellen van Wolde.*
- *De wereld wordt vaderland, W.R. van der Zee.*